

Beginnerstips 'HDR-fotografie'

Inleiding

Een fototoestel kan veel minder contrastverschillen vastleggen dan het menselijk oog. Vaak is dat helemaal niet erg. Maar als het juist op contrast aankomt, kan dat een gemis zijn. Zoals bijvoorbeeld bij het van binnen naar buiten fotograferen (of andersom) of bij avond- en nachtfotografie. Dan kan HDR een goed hulpmiddel zijn. Het benodigde 'grote contrastbereik' (High Dynamic Range, kortweg HDR) wordt daarbij in een aantal afzonderlijke opnames vastgelegd en later softwarematig gemixt. Hoe dat werkt heb ik, met hulp van mijn vorige fotoclub, proefondervindelijk kunnen vaststellen en maak jullie daar graag deelgenoot van. Let daarbij op: ik ben ook maar een leek!

Recept

1. Benodigheden

Om te kunnen 'HDR-en' heb je de volgende zaken nodig:

1. Een camera waarop je de belichtingstijd en liefst ook de ISO-waarden kunt instellen.
2. Een statief.
3. Software die verschillende belichte opnames tot één HDR-afbeelding kan samenvoegen, zoals:
 - Adobe Photoshop CS (Elements heeft de functie niet!) of
 - Photomatix Pro 3 (probeerversie van het Internet te downloaden)

2. Voorbereiding

Je kunt het beste van te voren uitvogelen welke mogelijkheden jouw camera biedt bij het HDR-en. De meeste camera's kennen daarvoor tegenwoordig een menuoptie of soms zelfs een knop. Die heet vaak 'AEB', wat staat voor 'Automatic Exposure Bracketing' of in gewoon Nederlands 'Automatische Reeksopnamen'. Daarmee kun je aangeven hoe groot de belichtingsstappen moeten worden tussen de afzonderlijke opnamen. Zoek in je gebruiksaanwijzing dus naar begrippen als 'HDR' of 'AEB'.



Heeft je camera die functie niet, dan kun je zelf handmatig tenminste drie opnames maken. Daarbij moet je de camerapositie en het diafragma exact hetzelfde houden en één foto normaal belichten en tenminste één flink onder- en één flink overbelichten.

→ *Fototip: Lees en oefen van te voren, anders zit je in het veld straks aardig te 'pielen'.*

3. Het veldwerk

Nu wordt het tijd om het veld in te gaan. Gebruik voor HDR dus altijd een statief en beroer tussen de afzonderlijke opnames de camera niet.

Houd bij de keuze van je onderwerp ook rekening met beweging in het beeld tussen de afzonderlijke opnames. In ons voorbeeldgeval zul je zien dat de blaadjes aan de boom wat bewegingsonscherpte vertonen. Dat wordt erger (of leuker als je daarvoor kiest) als er mensen door je beeld wandelen of rijden.

4. Openen in HDR-bewerkingssoftware

4a. Openen in Photoshop CS

Weer veilig achter de computer kun je de reeksopnames in Photoshop CS mixen.

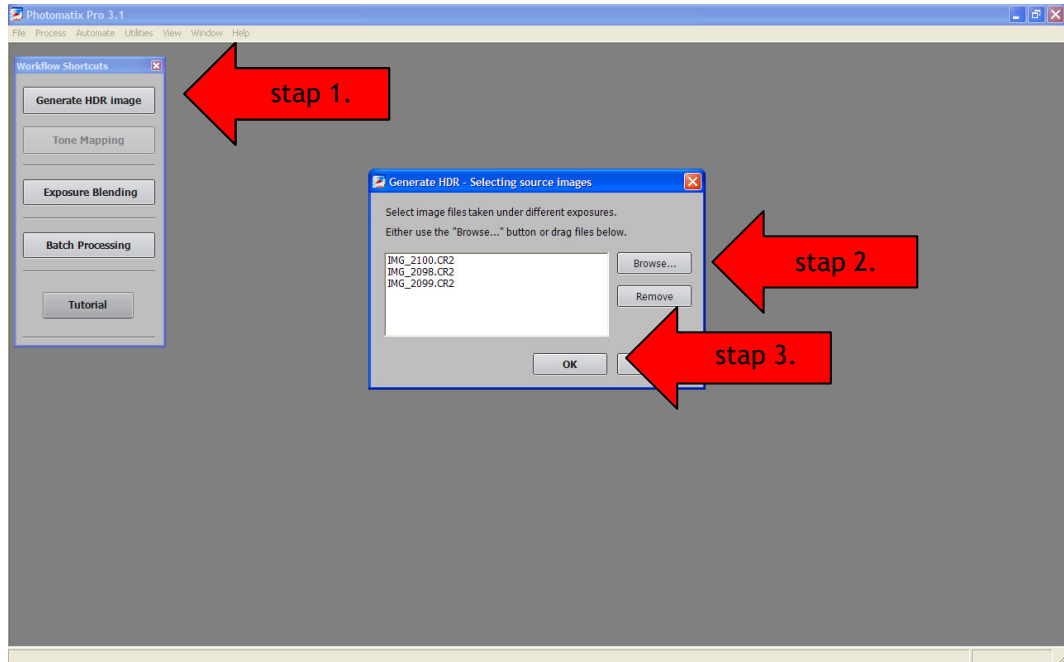
1. Start het programma en ga naar → "Bestand" → "Automatisch" → "Samenvoegen tot HDR".
2. Schakel na het openen van de reeks de optie → "Poging om bestanden automatisch uit te lijnen" in.
3. Schuif zo nodig nog met de regelaars die je worden aangeboden tot het resultaat naar je zin is en kan worden opgeslagen.
4. Ga verder met recept-punt 5.

Fotoclub Couvée

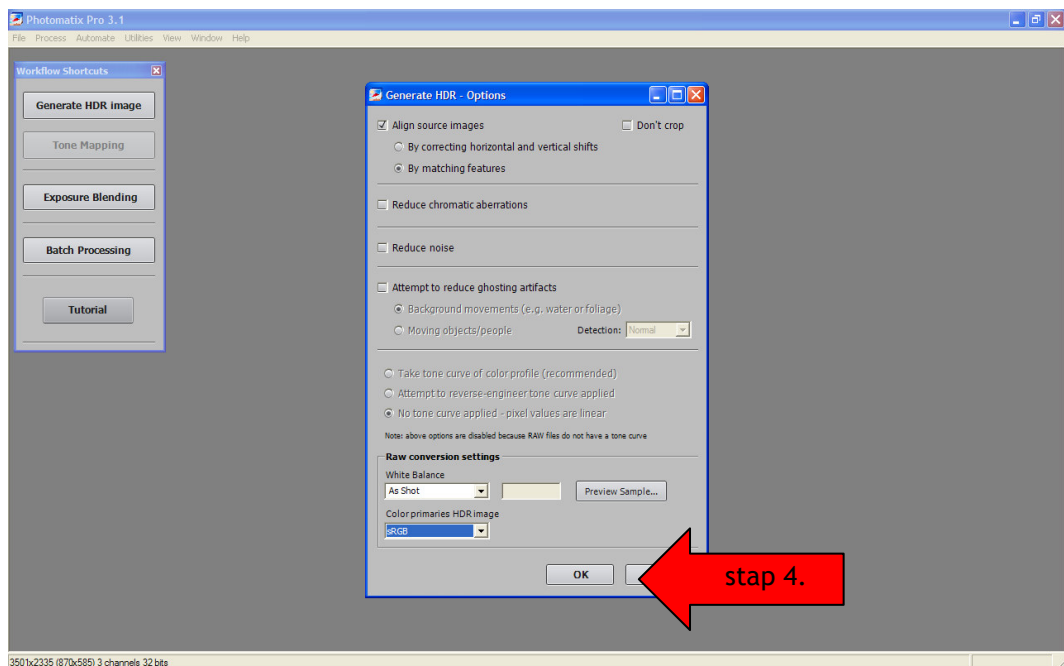
4b. Openen in Photomatix Pro 3

Weer veilig achter de computer kun je de reeksopnames in Photomatix Pro 3 mixen.

1. Start het programma. Als het goed is zie je op het scherm gelijk het menublok “Workflow shortcut”. Dat is het knoppenmenu dat je links in het voorbeeld ziet. (Zo niet, dan kan je het activeren via de menukeuze → “View”).
Kies vervolgens uit dat menublok voor de knop → “Generate HDR image”.
2. Selecteer met de knop → “Browse” die dan verschijnt de desbetreffende bestanden.
3. Heb je ze in het venstertje staan, druk op de knop → “OK”.

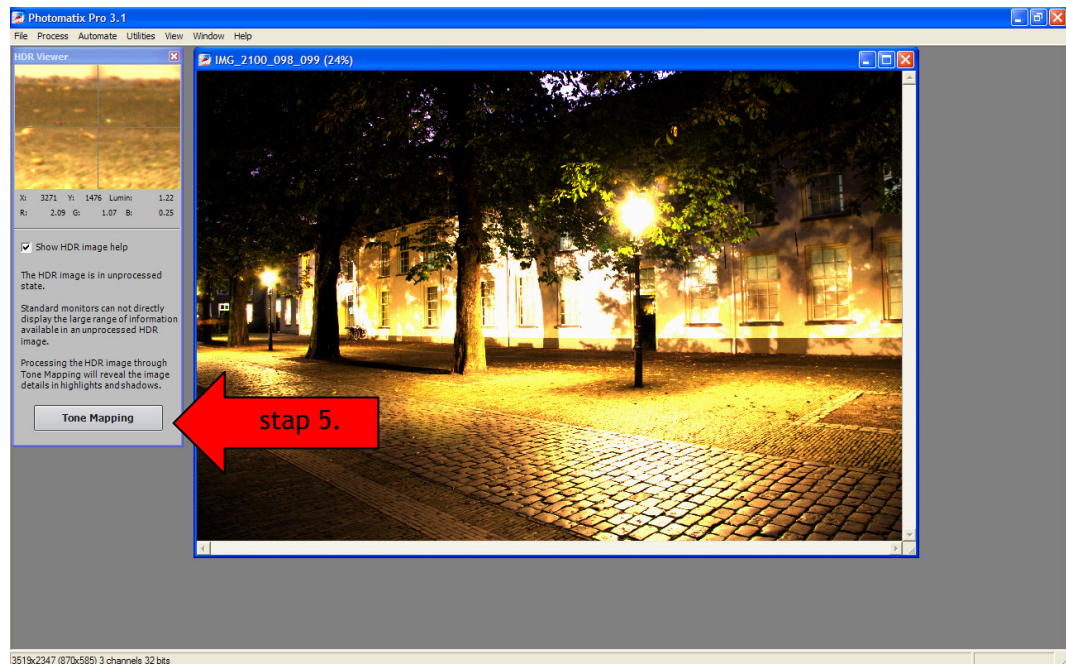


4. Het volgende scherm is voor RAW één blokje langer dan bij JPG, maar dat wijst zichzelf. Zorg ervoor dat bij jou de instellingen ook zo komen te staan als in onderstaand voorbeeld en druk daarna op de knop → “OK”.

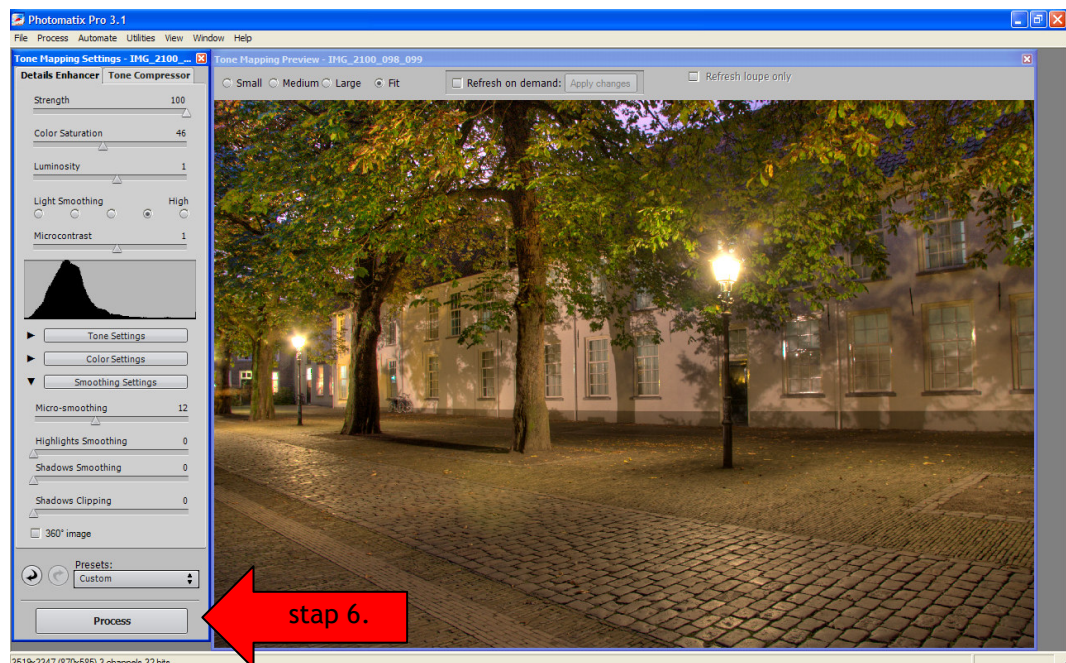


Fotoclub Couvée

5. Je krijgt nu de ruwe versie van het samengevoegde beeld te zien dat door middel van Tone Mapping voor verder bewerking gereed wordt gemaakt. Kies dus voor de knop → “Tone Mapping”



6. Door middel van alle schuiven en knoppen die je nu te zien krijgt kun je kijken wat jij het mooiste eindresultaat vindt. Experimenteer daar dus rustig mee. Als je klaar bent druk dan op de knop → “Process”



7. Nu hoeft je alleen de foto nog op te slaan en Photomatix te verlaten.

5. Tot slot

De HDR-foto kan je tot slot nog verder bewerken in Photoshop of zo.

Succes ermee!

Wim van Yperen,
Den Haag, 31 december 2009

Fotoclub Couvée

Bijlage:

De gehanteerde voorbeeldbestanden



normaal belicht



onderbelicht



overbelicht



de HDR-versie vanuit Photomatix Pro 3